

FIȘA DISCIPLINEI

Socioantropologia comunităților rurale

Anul universitar: 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie și Asistență Socială în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Sociologie / Licențiat în sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Socioantropologia comunităților rurale			Codul disciplinei	ALM1401		
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. KISS Dénes István						
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. Dr. KISS Dénes István						
2.4. Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DD/Obligativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ora
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					26
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat (consiliere profesională)					9
Examinări					4
Alte activități					4
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				83	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințele însușite în cadrul cursului Sociologie generală
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala dotată cu calculator și videoproiector
--------------------------------	---

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sala dotata cu calculator si videoproiector
--	---

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc Gestionarea sistemelor de date sociale; Diagnoza problemelor sociale; analiza, aplicarea și evaluarea de politici publice și sociale; Identificarea, analiza (explicarea) și soluționarea de probleme și conflicte sociale în organizații și comunități; Consiliere profesională și de integrare socială; Analiza comunicării sociale.
Competențe transversale	Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională; Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatică de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă; Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	C1.Studentul/Absolventul cunoaște, formulează și descrie concepte, teorii și paradigme utilizate în cercetarea socială, la nivelul indivizilor, grupurilor, organizațiilor, instituțiilor, categoriilor sociale și comunităților, precum și analizează relațiile dintre acestea și metodologiile aplicate în studierea structurii, proceselor și dinamicii sociale. C2.Studentul/Absolventul definește, clasifică și alege metodele, tehnicile și procedeele utilizate în cercetarea și soluționarea problemelor sociale.
Aptitudini	A1. Studentul/Absolventul utilizează aplicații și programe informatice specializate pentru a rezolva probleme specifice administrării bazelor de date care conțin indicatori socio-economici și culturali. A2. Studentul/Absolventul identifică metode, tehnici, procedee și instrumente adecvate pentru cercetarea fenomenelor sociale și culegerea datelor empirice.
Responsabilități și autonomie	R.1. Studentul/ Absolventul are capacitatea de a realiza și interpreta diagnoze în raport cu problemele sociale cu care se confruntă indivizii, grupurile, comunitățile sau organizațiile. R.1. Studentul/Absolventul administrează bazele de date construite cu indicatori socio-economici și culturali prin intermediul procedurilor și aplicațiilor software specializate.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Introducerea studenților în principalele probleme ale sociologiei rurale.
7.2 Obiectivele specifice	Înțelegerea cât mai adâncă de către studenți a unor teme cu relevanță pentru societatea rurală românească (modernizarea comunităților rurale, economia rurală, evoluția principalelor instituții rurale, structura socială a comunităților rurale).

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Subiectul și definiția sociologiei rurale. Peisajul rural și cercetările sale în secolul XX	Prelegere cu secțiuni interactive	
2. Procesele sociale și economice ale ariilor rurale din Europa.	Prelegere cu secțiuni interactive	
3. Comunități și rețele sociale în mediul rural.	Prelegere cu secțiuni interactive	
4. Instituții, procese de centralizare și descentralizare.	Prelegere cu secțiuni interactive	
5. Societatea rurală românească în epoca feudală și interbelică.	Prelegere cu secțiuni interactive	
6. Istoria socială rurală în perioada socialistă și post-socialistă.	Prelegere cu secțiuni interactive	
7. Sistemele istorice de stratificare a societății rurale.	Prelegere cu secțiuni interactive	
8. De la producția țărănească la agrobusiness. Schimbări istorice și modele teoretice ale producției agricole.	Prelegere cu secțiuni interactive	
9. Tipuri de producție alimentară: agricultura convențională, OMG și ecologică.	Prelegere cu secțiuni interactive	
10. Industria alimentară și regimurile alimentare. Lanțuri trofice scurte și lungi.	Prelegere cu secțiuni interactive	
11. Resurse naturale și societate. Cadre instituționale de management forestier.	Prelegere cu secțiuni interactive	
12. Bazele dezvoltării rurale. Istoria sa și conceptele de bază.	Prelegere cu secțiuni interactive	
13. Resursele culturale în dezvoltarea rurală.	Prelegere cu secțiuni interactive	
14. Rezumat și sinteză a temelor discutate pe parcursul semestrului.	Prelegere cu secțiuni interactive	

Bibliografie

Obligatorie (suport de curs):

Buttel, Frederick H (2001) - Some Reflections on Late Twentieth Century Agrarian Political Economy. Sociologia Ruralis, Vol. 41 (2) p. 165-181

Gusti, D. (1976) A monografikus módszer alapjai. In: Gusti, Dimitrie (1976) A szociológiai monográfia. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

Mendras, Henri (1982) Módszer a nyugati parasztság elemzésére. Szociológia 1. sz. 1-22.

Pahl, R.E.(1968) The Rural-Urban Continuum. In: Pahl (szerk.) Readings in Urban Sociology. Oxford, Pergamon Press.

Flynn, A. - Lowe, Ph. (1994) Local politics and rural restructuring. The case of the contested countryside. In: Symes, D. – Jansen, J. (eds.) Agricultural restructuring and rural change in Europe. Agricultural University, Wageningen, 1994

Brown D - Schafft K (2011) Understanding community in rural society. In: Brown D - Schafft K (2011) Rural people and communities in the 21st century: resilience and transformation. Polity Press, Cambrid

[Wilkinson, Kenneth \(1986\) In search of the community in the changing countryside. Rural Sociology 51 \(1\) 1986 pp. 1-17](#)

Kiss Dénes (2007) A falusi közigazgatás intézmény-története. In: Faluszociológiai jegyzet.

Egyed Ákos (1981) Adatok az erdélyi falu tipológiájához 1848 előtt. In: E.Á. Falu, város, civilizáció. Kriterion, Bukarest.

Egyed Ákos (1981) Változás és hagyomány Erdély gazdasági és társadalmi szerkezetében a kapitalizmusban. (A falu társadalma, 226-246.o) In: E.Á. Falu, város, civilizáció. Ed. Kriterion, Buc.

Erdei Ferenc (1970) A falu társadalma. In: Erdei F, A magyar falu. Akadémiai Kiadó Bp. (145-154. o.)

Sandu, Dumitru – Romania rural-neagricola azi.. Sociologia Romaneasca, 2005 / 4

Kiss Dénes (2007) Gazdálkodási rendszerek az európai mezőgazdaság történetében. In: Faluszociológia jegyzet

Jan Douwe van der Ploeg (2008) The New Peasantries. Struggles for Autonomy and Sustainability in an Era of Empire and Globalization. Earthscan, London. I. fejezet: Setting the Scene - 1-16 o.

Megyesi Boldizsár (2016) Driving forces of institutionalization: the spread of organic farming in Romania (kézirat)

Renting, Henk (2003) Understanding alternative food networks: exploring the role of short food supply chains in rural development. *Environment and Planning* 2003 (35) 393

Kiss Dénes (2007) Erdőgazdálkodás: a székely közbirtokosság története. Faluszociológia jegyzet.

Murdoch, J. (2000) Networks: A New Paradigm of Rural Development in: *Journal of Rural Studies*

Suplimentară:

Aluas, Ion (2004) Gondolatok a faluszociológiáról. WEB, 2004 / 2

Borsos Endre – György István (1999) Gencs: egy erdélyi falu a parasztosodás útján. In: [Borsos-Csíste-Letenyei: Rendszerváltozás után. Falusi sorsfordulók a kárpát medencében. Számalk Kiadó, Budapest, 1999](#)

Kiss, D. (2005). Erdélyi reflexiók az új magyar falu kapcsán. *Erdélyi Társadalom*, 3(2), 43.

Morgan, K. - Marsden, T. – Murdoch, J. (2006) Worlds of Food. Place, Power, and Provenance in the Food Chain. Oxford University Press. 7-26. o.

Simona Nicolae(2005) Padurea si economia informala intr-o comuna din Apuseni. In: Chelcea, L. - Mateescu. O. (szerk.) *Economia informala in Romania. Piețe, practici sociale și transformări ale statului după 1989*

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Discutarea aspectelor organizatorice: prezentarea tematicilor, a resurselor bibliografice și a sarcinilor studenților.	Conversația euristică	
2. Începuturile sociologiei rurale românești: școala Gustiană	Conversația euristică	
3. Tendințe de centralizare și descentralizare în sistemul instituțional rural.	Conversația euristică	
4. Rolul comunității locale în dezvoltarea locală	Conversația euristică	
5. Comunitatea locală și sistemul de învățământ	Conversația euristică	
6. Istoria socială a ruralului în oglinda unui studiu de caz.	Conversația euristică	
7. Sărăcia rurală	Conversația euristică	
8. Relația rural-urban: navetismul și stratificarea socială	Conversația euristică	
9. Transformarea ruralului european în secolul 20.	Conversația euristică	

10. Procese socio-economice în ruralul românesc	Conversația euristică	
11. Stratificarea comunităților locale în România rurală. Modele calitative și cantitative.	Conversația euristică	
12. Actori în agricultura românească.	Conversația euristică	
13. Produse locale și lanțuri scurte de aprovizionare.	Conversația euristică	
14. Turismul rural. Agroturism, ecoturism.	Conversația euristică	

Bibliografie

Obligatorie (suport de curs):

Kékesi Márk Zoltán (2007) Dimitrie Gusti és a bukaresti monografikus szociológiai iskola. Kultúra és közösség, 2007/2-3.

Kiss Dénes (2006) Rendszerváltás utáni változások a romániai falusi oktatási intézményekben. Regio, 2006 / 1 (74-101.o.)

Bálint Blanka – Biró A. Zoltán (2004) HelyzetképMezőmadarásról. In: Székelyföldi mozaik. Térségi szociológiai tanulmányok.ProPrint Könyvkiadó, Csíkszereda, p. 97-148.

Vajda András (2011) Egy sáromberki néptanító biográfiája. In: Keszeg Vilmos (szek.) Iskola és oktatás Erdélyben. EME, Kv. 2011.

Borsos Endre – György István (1999) Gencs: egy erdélyi falu a parasztosodás útján. In: Borsos-Csité-Letenyei: Rendszerváltás után. Falusi sorsfordulók a kárpát medencében. Számalk Kiadó, Budapest, 1999

Oláh Sándor (2001) Csendes csatatér. Kollektivizálás és túlélési stratégiák a két Homoród mentén (1949-1962). Pro Print, Miercurea-Ciuc

Sandu, Dumitru (2005) Romania rural-neagricola azi. Sociologia Romaneasca 2005/4

Flynn, Andrew – Lowe, Ph. Local Politics and Rural Restructuring. The Case of the contested Countryside. In: Symes, D. – Jansen,J. (szerk.) Agricultural Restructuring and Rural Change in Europe. Agricultural University, Wageningen, 1994

Juhász Pál (2016) Farmok, technológiák, hálózatok, kooperációk - nemzetközi trendek a mezőgazdaságban. In: Kovács K. (szerk.) Földből élők. Polarizáció a magyar vidéken. Argumentum, Budapest.

Peti Lehel (2004) Tejpénz a bankkártyán. Reprivatizáció, dekollektivizálás és mezőgazdasági specializáció egy Kis-Küküllő menti agrártelepülésen. In: Szabó Á. Töhötöm (szerk.) Lenyomatok. Fiatal kutatók a népi kultúráról. KJNT, Cluj-Napoca, 2004.

Tovey, H. (1999). 'Messers, Visionaries and Organobureaucrats': Dilemmas of Institutionalisation in the Irish Organic Farming Movement. *Irish Journal of Sociology*, 9(1), 31-59.

Kiss, M. (2016). Helyi termék mint továbblépés?. *Erdélyi Társadalom*, 14(1), 9-30.

[Gábos Edit](#) – Vendégszerzők és vendégfogadók. Hálóka turizmusban – Zetelaka esete. *Erdélyi Társadalom*, 2005/2

Géza, B. P., & Ambrus, M. (2021) A hiányzó láncszem–termelők és fogyasztók összekötésének dilemmái a rövid élelmiszerláncokban.Fordulat, 29.

Suplimentară:

Csurgó, B. (2013). *Vidéken lakni és vidéken élni: A városból vidékre költözők hatása a vidék átalakulására: a város környéki vidék*. Argumentum Kiadó; MTA TK Szociológiai Intézet.

Szabó Töhötöm. (2009). *Kooperáló közösségek: munkavégzés és kapcsolatok a falusi gazdálkodásban*. Mentor.

Kinda, I., & Peti, L. (2004). Szenesek. A tradicionális erdokiélés és a nyugati piacgazdaság között. Vállalkozói kultúrák Farkaslakán?. *Erdélyi Társadalom*, 2(2), 203

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Obiectivele educaționale, conținutul și metodele de analiză prezentate sunt în concordanță cu prelucrarea subiectului la alte universități din țară și din străinătate. Totodată, în selecția elementelor de conținut, am avut în vedere și aspecte de studii sociale mai restrânse care se referă la România, populația maghiară din România și o mai bună înțelegere a contextului Europei Centrale și de Est. Totodată, am acordat atenție și faptului ca cunoștințele profesionale transmise, pe lângă actualitatea științifică să aibă și relevanță practică, astfel încât să servească și în integrarea pe piața forței de muncă.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul de însușire a terminologiei specifice • Coerență logică și abilități de argumentare 	Probă scrisă	60%
10.5 Seminar/laborator	Abilități demonstrate în utilizarea conceptelor și teoriilor dobândite.	Eseu Participare activă	40%

10.6 Standard minim de performanță

Pentru nota minimă, studentul trebuie să cunoască adecvat cel puțin 30% din conceptele dobândite, și să le utilizeze în mod adecvat în funcție de context.

Plagiatul va fi sancționat conform reglementărilor universitare, inclusiv prin neacordarea punctajului pentru lucrarea plagiată.

Pentru promovare studentul trebuie să obțină minim 5 puncte din 10.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."

								
---	---	--	--	--	--	--	--	--

Data completării:
28. 04. 2025

Semnătura titularului de curs
Dr. KISS Dénes-István

Semnătura titularului de seminar
Dr. KISS Dénes-István

Data avizării în departament:
06. 05. 2025

Semnătura directorului de departament
Dr. LÁSZLÓ Éva